

Sjávarútvegs- og landbúnaðarnefnd Alþingis

Austurstræti 8-10

150 Reykjavík

Reykjavík, 17. desember 2009.

Efni: Frumvarp til laga um breytingu á lögum nr. 116/2006 um stjórn fiskveiða með síðari breytingum. 138. löggjafarþing, þingskjal 193 – 174. mál.

Vísað er til tölvupósts sjávarútvegs- og landbúnaðarnefndar þar sem okkur er sent til umsagnar ofangreint frumvarp til laga um breytingar á lögum um stjórn fiskveiða.

Stjórn Samtaka fiskvinnslustöðva ræddi megininnihald frumvarpsins á fundi sínum 4. desember sl. ásamt því að fulltrúi SF í Endurskoðunar- og sáttanefnd sjávarútvegsráðherra gerði grein fyrir störfum nefndarinnar.

Stjórn Samtaka fiskvinnslustöðva leggur mjög ríka áherslu á að frumvarpið í heild verði lagt til hliðar og að öllum ákvæðum þess vísað til umfjöllunar sáttanefndar sjávarútvegsráðherra.

Starf sáttanefndar sjávarútvegsráðherra tengist með beinum hætti ákvæðum í Stöðugleikasáttmála, ríkis, sveitarfélaga, samtaka launafólks og atvinnurekenda frá í lok júní sl og sem framlengdur var 27. október sl. Því er mjög mikilvægt að ekkert verði aðhafst að hálfu stjórnvalda sem raski mikilvægu starfi sáttanefndar. Í því sambandi má nefna að í frumvarpinu eru nokkur mikilvæg ákvæði sem einnig eru meðal viðfangsefna sáttanefndarinnar samkvæmt verkefnalista sem lagður var fram á fyrsta fundi hennar nú í haust.

Þrátt fyrir þá miklu áherslu sem lögð er á að sátt takist um að koma frumvarpinu á þessu stigi til umfjöllunar í sáttanefnd sjávarútvegsráðherra hefur stjórn SF ekki náð að taka til umræðu öll ákvæði frumvarpsins, m.a. með vísan til samþykktar stjórnar frá 4. des. sl. fylgir hér að neðan umsögn SF til sjávarútvegs- og landbúnaðarnefndar Alþingis um flest ákvæði frumvarpsins.

Í 1. grein frumvarpsins eru lagðar til breytingar á 6. grein laganna. Við gerum ekki athugasemdir við þær breytingar sem þarna eru lagðar til.

Í 2. grein frumvarpsins eru í 4 liðum lagðar til breytingar á 11. grein laganna.

Í a. lið er lagt til að í stað hlutfallstölunnar 33% í 3. mgr. komi 15% og í ákvæði til bráðabirgða IV er lagt til að á núverandi fiskveiðiári nemi heimildin einungis 10%. Við leggjumst gegn þessari breytingu og vísum til þeirra raka sem færð voru fram þegar hlutfallstölunni var nýverið breytt úr 20% í 33%.

Í c. lið eru lagðar til breytingar á ákvæðum um svokallaða línuviltun. Við leggjumst alfarið gegn þeim breytingum sem þarna eru lagðar til, bæði aukningu úr 16% í 20% hjá þeim sem róa með línu sem beitt er í landi og eins að taka upp 15% línuviltun fyrir báta sem róa með línu sem stokuð er uppi í landi. Í línuviltun felst mismunur á milli aðila í sjávarútvegi. Ekki bætir úr skák að þeir aðilar sem hagnast á þessu landa aflanum gjarnan óslægðum og vegna þess að slægingarstuðlar endurspeglar almennt ekki hlutfall slógs í þeim fiski sem dreginn er á línu þá er mismununin enn sýnilegri.

Í d. lið er lagt til að kveðið verði á um heimild til ráðherra til að kveða á um að skylt verði að vinna einstakar tegundir uppsjávarfisks til manneldis. Við leggjumst gegn þessari breytingu enda teljum við að sjávarútvegsfyrirtækin, sem stunda í senn veiðar og vinnslu á uppsjávarfiski og einnig markaðssetningu að töluverði leiti hafi bestu möguleikana að meta hvernig hagkvæmast er að gera sem mest verðmæti uppsjávaraflanum hverju sinni.

Í 3. grein frumvarpsins eru lagðar til breytingar á 15. grein laganna.

Í a. lið er lagt til að veiði fiskiskip minna en 50% af aflamarki sem það fær á grundvelli aflahlutdeildar sinnar og aflamarki sem flutt hefur verið frá fyrra fiskveiðiarí falli aflahlutdeild þess niður. Við leggjumst gegn þessari breytingu enda hlýtur hver sanngjarn maður að sjá það að hér eru lögð til allt of mikil viðurlög við því ef útgerð tekst ekki að veiða aflamark sitt og nær ekki að flytja aflahlutdeild viðkomandi skips frá því.

Við styðjum þær breytingar sem lagðar eru til í b. og c. lið og teljum að þær eigi að ná fram að ganga þó að a. liðurinn geri það ekki.

Í d. lið eru lagðar til þrengingar á framsali aflamarks. Útvegsmenn og stéttarfélag sjómanna hafa árum saman, lagt til þrengingar á framsali aflamarks og lagt til að þær tillögur verði lögfestar. Við hvetjum til að settar verði reglur sem koma í veg fyrir að aflamark sé flutt á milli aðila með málamyndagerningum á grundvelli núgildandi reglna um „breytingar á skipakosti“ sbr. 3. málslíð 15. greinar eins og brögð eru að. Í d. lið eru tillögur um orðalagsbreytingar á þessu ákvæði og í almennum athugasemdum með frumvarpinu er skilgreining á „varanlegri breytingu á skipakosti“. Þar er leiga á fiskiskipi ekki tilgreind sem tilvik sem getur leitt til beitingar þessa ákvæðis um framsal aflamarks umfram 50% eins og eðlilegt væri. Við teljum að unnt sé að setja reglur um leigusamninga sem koma í veg fyrir misnotkun á þessu ákvæði eins og borið hefur við.

Í ákvæði til bráðabirgða I er lagt til að ráðherra fái heimild til að ráðstafa allt að 4000 tonnum af skötusel á tveimur fiskveiðiarúmum, umfram aflamark sem byggir á lögum um stjórn fiskveiða. SF hvetja sjávarútvegs- og landbúnaðarnefnd eindregið til að fella þetta ákvæði burtu.

Það hlýtur að vera einsdæmi að þjóð sem á jafnmikið undir nýtingu náttúruauðlinda og við og hefur náð að skapa sér þá ímynd á alþjóðavettvangi að hún stundi sjálfbæra nýtingu fiskistofna, ábyrgar fiskveiðar og varúðarnálgun við stjórn fiskveiða hafi til meðferðar frumvarp sem beinlínis miðar að því að ofveiða ákveðinn fiskistofn.

Framlagning frumvarpsins býður heim hættu á að orðspor okkar sem ábyrg fiskveiðipjóð bíði varanlegan hnekki með tilheyrandi skaða. Líklegt verður að telja að íslenskur skötuselur verði gerður útlægur í okkar helstu mörkuðum fyrir sjávarafurðir komi bráðabirgðaákvæði frumvarpsins til framkvæmda. Við styðjum þær breytingar sem lagðar eru til í ákv. til bráðabirgða III.

Virðingarfyllst,

Fh. Samtaka fiskvinnslustöðva

Guðbergur Rúnarsson

Arnar Sigurmundsson,